Regionledningskontoret
Ludvig Landberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-25

KRN 2025-0152

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Strategiska prioriteringar för Anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling 2026.2

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

1. De strategiska prioriteringarna för utlysning 2026.2 av Region Stockholms anslag för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling är:
    1) Minska inomregionala skillnader
    2) Främja övergången till cirkulär ekonomi
    3) Landsbygds- och skärgårdsutveckling
    4) Lokal skärgårdsutveckling
    5) Förstudier för hållbar regional utveckling

2. Utlysning 2026.2 av Region Stockholms anslag för regional tillväxt och skärgårdsutveckling är öppen för projektansökningar mellan den 10 juni och den 30 augusti 2026. Utlysningen för den strategiska prioriteringen 2) Främja övergången till cirkulär ekonomi öppnas under förutsättning att Europeiska regionala utvecklingsfonden genomför en utlysning inom samma område.

Sammanfattning

Klimat- och regionutvecklingsnämnden ansvarar för finansiering av regional utveckling genom anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårds-utveckling. Sedan 2023 arbetar regionledningskontoret med riktade utlysningar av dessa medel i enlighet med klimat- och regionutvecklings-nämndens riktlinjer för finansiering av regional utveckling (KRN 2023-0040). För dessa utlysningar ska klimat- och regionutvecklingsnämnden besluta hur medlen ska riktas.

Klimat- och regionutvecklingsnämnden ska nu besluta om de strategiska prioriteringarna för 2026 års andra utlysning, Utlysning 2026.2.

Utlysning 2026.2 planeras vara koordinerad med utlysningar inom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden samt vara öppen mellan den 10 juni och den 30 augusti 2026. Medfinansiering av

projekt som söker medel från EU-fonderna är ett strategiskt viktigt verktyg för att kunna växla upp regionala tillväxtmedel till Stockholms län.

Klimat- och regionutvecklingsnämnden föreslås besluta att de strategiska prioriteringarna för utlysning 2026.2 av anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling fastställs till följande:

1) Minska inomregionala skillnader
2) Främja övergången till cirkulär ekonomi
3) Landsbygds- och skärgårdsutveckling
4) Lokal skärgårdsutveckling
5) Förstudier för hållbar regional utveckling

Projekt som söker medel inom insatsområdet *minska inomregionala skillnader* föreslås ges särskild prioritet.

Bakgrund
Regionerna ansvarar för att samordna och utveckla det regionala arbetet för hållbar utveckling och tillväxt i respektive län i överenstämmelse med lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar samt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Arbetet innefattar att fördela regionala och statliga tillväxtmedel i enlighet med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084) och därtill kopplade program för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna är den nationella regionala tillväxtpolitiken som uttrycks i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133).

Som en del av arbetet med hållbar utveckling i Stockholmsregionen ansvarar klimat- och regionutvecklingsnämnden för att fördela regionala tillväxtmedel inom sitt ansvarsområde. Region Stockholms anslag för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling är medel avsatta för insatser för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling, enligt beslutade riktlinjer (KRN 2023-0040). Stöd kopplat till regional tillväxt ges endast till projekt som har en tydlig regional nytta.

För utlysning 2026.1 beslutade klimat- och regionutvecklingsnämnden den 13 nov 2025 följande strategiska prioriteringar (KRN 2025-0147):

1) Minska inomregionala skillnader
2) Främja övergången till cirkulär ekonomi

3) Landsbygds- och skärgårdsutveckling
4) Lokal skärgårdsutveckling
5) Förstudier för hållbar regional utveckling

För att mobilisera Stockholmsregionens aktörer arrangerades det informations- och inspirationsträffar där personer från kommuner, myndigheter, civilsamhälle och diverse branschorganisationer närvarade, något som regionledningskontoret kommer fortsätta arbeta med framöver.

En extrautlysning genomfördes under mars 2026 med den strategiska prioriteringen Stärkt kapacitet för att främja livsmedelsberedskapen i Stockholmsregionen, beslutad av klimat- och regionutvecklingsnämnden den 19 februari 2026 (KRN 2026-0017). Regionledningskontoret bedömer att denna strategiska prioritering får plats inom prioriteringen Landsbygds- och skärgårdsutveckling.

Region Stockholm utlyser även medel genom anslaget 1:1 regionala utvecklingsåtgärder som tillväxt- och innovationsutskottet ansvarar för. Med det anslaget finansieras insatser inom tillväxt- och innovations-utskottets ansvarsområden. Inför utlysning 2026.2 har regionledningskontoret föreslagit att inriktningarna för tillväxt- och innovationsutskottets tillväxtmedel ska vara:

1) Stärka kompetensutvecklingen
2) Underlätta steget in på arbetsmarknaden
3) Stärk industrins kapacitet för att främja teknik med dubbel användning
4) Stärka små och medelstora företags cirkulära omställning
5) Stärka små och medelstora företags tillväxt och konkurrenskraft
6) Stärk forskning och innovation
7) Förstudier för hållbar regional utveckling

Utlysning 2026.2 planeras vara öppen mellan den 10 juni och den 30 augusti 2026. Datumen för utlysningarna är samordnade med utlysningar för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Det möjliggör uppväxling av tillgängliga medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Det är även möjligt att medfinansiera andra europeiska fonder som till exempel de interregionala programmen Central Baltic och Baltic Sea Region.

Flertalet insatsområden kopplar till insatsområden inom Europeiska Regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Fonderna syftar

till att utveckla Europas regioner genom att minska regionala skillnader och ojämlikhet mellan människor. Målet är att bidra till en ekonomisk, social och territoriell sammanhållning inom Europa. Socialfonden ska särskilt bidra till att minska ekonomiska skillnader och olikheter i levnadsstandard. Regionala utvecklingsfonden fokuserar på projekt för miljö, klimat, företagande, kompetens samt forskning och innovation. Tillsammans med anslaget 1:1 regionala utvecklingsåtgärder kan Region Stockholm medfinansiera projekt för alla insatsområden inom Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden.

Finansierade insatser ska medföra konkret nytta och utgå från de tre övergripande inriktningarna, hållbar utveckling, maximal effekt och omställning och attraktionskraft fastställda i klimat- och regionutvecklingsnämndens riktlinjer för finansiering av regional utveckling (KRN 2023-0040). Utifrån de övergripande inriktningarna ska strategiska prioriteringar för utlysning 2026.2 tas fram, med utgångspunkt i en grundlig uppföljning och analys, så att tillgängliga medel skapar största möjliga nytta för en hållbar regional tillväxt och utveckling i Stockholmsregionen.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Underlaget till utlysning 2026.2 strategiska prioriteringar utgår från den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084) och andra relevanta regionala strategier, samt programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, vilka är framtagna av Region Stockholm. Underlaget bygger även på en analys av de senaste utlysningarna av tillväxtmedel samt dialog med regionens aktörer om deras kommande satsningar. De strategiska prioriteringarna som föreslås är desamma som de prioriteringarna som utlystes under utlysning 2026.1.

Regionledningskontoret föreslår att följande strategiska prioriteringar för utlysning 2026.2 fastställs:

1) Minska inomregionala skillnader
2) Främja övergången till cirkulär ekonomi
3) Landsbygds- och skärgårdsutveckling
4) Lokal skärgårdsutveckling
5) Förstudier för hållbar regional utveckling

Minska inomregionala skillnader
Sedan tidigare har klimat- och regionutvecklingsnämnden utlyst projektmedel för att motverka skillnaden mellan stad och landsbygd,

genom det prioriterade insatsområdet *Landsbygds- och skärgårds-utveckling*. Tillväxt- och innovationsutskottet har tidigare även utlyst projektmedel för att minska inomregionala skillnader genom att bidra till att de som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer närmar den genom området *Underlätta steget in på arbetsmarknaden*.

Det prioriterade insatsområdet, *Minska inomregionala skillnader,* ska möjliggöra att flera aktörer kan söka projektmedel för att bidra till att minska Stockholmsregionens inomregionala skillnader.

Projekt ska utveckla strukturer och samarbeten för att minska bostads-segregation och främja social blandning i hela Stockholmsregionen men även bidra till ett ökat deltagande i civilsamhället i regionens sårbara områden. Insatser kan med fördel utveckla strukturer och samarbeten för att:

- Minska bostadssegregationen och tillgängliggöra bostäder i hela regionen genom samverkan mellan kommuner, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv
- Skapa förutsättningar för människor att flytta mellan områden och boendeform
- Utveckla regionala samverkansstrukturer som skapar långsiktiga möjligheter för engagemang i civilsamhället
- Utveckla och sprida pilotprojekt i Stockholmsregionen som bidrar till att skapa ökad inkludering och social gemenskap

Projekt som söker medel inom insatsområdet *minska inomregionala skillnader* föreslås få särskild prioritet vid bedömning i konkurrens med projekt inom andra insatsområden.

Främja övergången till en cirkulär ekonomi
Cirkulär ekonomi är ett nyckelområde för att Stockholmsregionen ska bli en resurseffektiv och resilient region i enlighet med RUFS 2050. Det krävs stora omställningar inom många sektorer för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. För att bidra till en cirkulär klimatsmart ekonomi behövs smartare produkter, produktion och mer hållbara konsumtions-mönster som inte överutnyttjar naturens resurser och frestar på naturens ekosystem och biologiska mångfald.

Cirkulär ekonomi prioriteras även i programmet för den Europeiska regionala utvecklingsfonden. Att koppla strategiska prioriteringarna i EU-programmen med Region Stockholms egna medel innebär att regionens

medel kan växlas upp, och ger en större möjlighet för potentiella projektägare i Stockholmsregionen att få tillgång till EU-medel.

Insatserna kan med fördel främja övergången till en cirkulär ekonomi genom fokus på de insatsområden som tagits fram i den Europeiska regionala utvecklingsfondens program för Stockholmsregionen för att möta länets utmaningar för långsiktig hållbar utveckling:

- Främja miljövänliga och cirkulära produktionsprocesser, resurseffektivitet och energieffektivitet i små och medelstora företag eller andra organisationer
- Främja utveckling och implementering av innovativa lösningar och ny miljöteknik
- Främja en cirkulär konsumtion och cirkulära affärsmodeller

Landsbygds- och skärgårdsutveckling
Attraktiva och livskraftiga landsbygder och skärgårdssamhällen är en förutsättning för att minska de inomregionala skillnaderna i Stockholmsregionen och för att skapa Europas mest attraktiva storstadsregion. Projekt kan exempelvis bidra till att öka ungas deltagande, främja en cirkulär ekonomi eller bevara och förbättra biologisk mångfald. Insatserna kan med fördel utveckla landsbygden och skärgården genom att riktas mot de identifierade insatsområdena i Landsbygds- och skärgårdsstrategin:

- Förbättra tillgängligheten
- Utveckla attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen
- Stärka det lokala näringslivet
- Utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden

Insatser kan även handla om stärkt kapacitet för att främja livsmedelsberedskapen i Stockholmsregionen genom att bland annat:

- Genomföra kapacitetskartläggning och behovsanalys för livsmedelsberedskap
- Skapa stödsystem för självförsörjning inom livsmedel
- Förbereda investeringsinsatser för att skapa robusta strukturer och långsiktig kapacitet

Lokal skärgårdsutveckling
Klimat- och regionutvecklingsnämndens riktlinjer för finansiering av regional utveckling (KRN 2023-0040) gör det möjligt att ge stöd till

insatser för skärgårdsutveckling av en mer lokal karaktär. Under 2023 var det möjligt att söka för dessa projekt inom den strategiska prioriteringen Landsbygds- och skärgårdsutveckling. Eftersom hanteringen av dessa projekt underlättas om de hanteras separat och inte behöver jämföras med större mer regionala projekt, infördes 2024 lokal skärgårdsutveckling som ett eget insatsområde. Regionledningskontoret bedömer att insatsområdet bidrar till en ökad tydlighet för aktörer som söker projekt inom lokal skärgårdsutveckling.

Stöd ges under förutsättningen att projektet ryms inom någon av följande kategorier:

- Infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet
- Projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation

Regionledningskontoret föreslår att stöd ska uppgå till som mest 300 000 kronor för projekt inom området.

Förstudier för hållbar regional utveckling
En förstudie är ett mindre förberedande projekt. Stöd till förstudier ger aktörer i Stockholmsregionen tillfälle att undersöka möjligheten för framtida genomförandeprojekt genom att bland annat hitta samverkanspartners, undersöka behov, eller utveckla arbetssätt.

Förstudien föreslås ligga till grund för att projektägare, i ett senare genomförandeprojekt, söker stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Interregionala-programmen Central Baltic och Baltic Sea Region, eller andra utlysta EU-fonder. Regionledningskontoret bedömer att förstudier bidrar till att aktörer i Stockholmsregionen får en större möjlighet att söka stöd från EU-fonderna.

Därav bör insatser rikta sig mot EU-programmens inriktningar som kopplar an till klimat- och regionutvecklingsnämndens verksamhetsbeskrivning:

- Främja övergången till cirkulär ekonomi
- Förbättrad kust och marin miljö
- Minskade koldioxidutsläpp

Regionledningskontoret föreslår att stöd ska uppgå till som mest 300 000 kronor och att förstudierna får pågå i som mest sex månader med möjlighet till förlängning.

Ekonomiska konsekvenser
De ekonomiska konsekvenserna uppstår först i samband med kommande beslut om tilldelning av medel till enskilda projekt inom ramen för utlysningen. Dessa beslut fattas separat av klimat- och regionutvecklingsnämnden utifrån fastställda prioriteringar och belastar anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling.

Genom att samordna utlysningen med de europeiska struktur- och investeringsfonderna förväntas Region Stockholms utvecklingsmedel kunna växlas upp med extern finansiering. Det innebär att de samlade investeringarna i regional utveckling kan bli väsentligt högre än de nationella medel som Region Stockholm förfogar över.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Sofia Kamps
Enhetschef

Godkänd av Anton Västberg, 2026-03-25